

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 7ης Ιουλίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Οδικές μεταφορές – Κοινωνικές διατάξεις – Κανονισμός (ΕΚ) 561/2006 – Εξαιρέσεις – Άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Έννοια της “ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης” – Οχήματα που πραγματοποιούν μεταφορές εντός και εκτός της ακτίνας αυτής»

Στην υπόθεση C-13/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Judecătoria Miercurea Ciuc (πρωτοδικείο Miercurea Ciuc, Ρουμανία) με απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Ιανουαρίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

Pricoforest SRL

κατά

Inspectoratul de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier (ISCTR),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους N. Jääskinen, πρόεδρο τμήματος, N. Piçarra (εισηγητή) και M. Gavalec, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Αιμιλίου

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις L. Nicolae και C. Vrignon,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 2022,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 και (ΕΚ) αριθ. 2135/98 του Συμβουλίου καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου (ΕΕ 2006, L 102, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1054 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2020 (ΕΕ 2020, L 249, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 561/2006).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Pricoforest SRL, επιχείρησης δραστηριοποιούμενης στον τομέα της δασοκομίας με έδρα στη Ρουμανία, και της Inspectoratul de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier (ISCTR) [εθνικής υπηρεσίας ελέγχου των οδικών μεταφορών (ISCTR), Ρουμανία], σχετικά με διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν στην επιχείρηση αυτή για παραβάσεις των κανόνων σχετικά με τον ημερήσιο χρόνο οδήγησης και την περίοδο ημερήσιας ανάπαυσης των οδηγών.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Η αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού 561/2006 έχει ως εξής:

«Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών των εργαζομένων τους οποίους καλύπτει καθώς και στη γενική βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Ο σκοπός αυτός επιδιώκεται κυρίως με τις διατάξεις που αφορούν τον μέγιστο χρόνο οδήγησης ανά ημέρα, ανά εβδομάδα και ανά δεκαπενθήμερο, με τη διάταξη η οποία υποχρεώνει τον οδηγό να λαμβάνει μία κανονική περίοδο εβδομαδιαίας ανάπαυσης τουλάχιστον ανά δεκαπενθήμερο και με τις διατάξεις που ορίζουν ότι η περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης δεν θα πρέπει να διαρκεί επ' ουδενί λιγότερο από εννέα συνεχείς ώρες. [...]
- 4 Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν το χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης των οδηγών που απασχολούνται στην οδική μεταφορά εμπορευμάτων και επιβατών με σκοπό την εναρμόνιση των όρων ανταγωνισμού μεταξύ των τρόπων χερσαίων μεταφορών, ιδιαίτερα στον οδικό τομέα, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της οδικής ασφάλειας. Ο παρών κανονισμός στοχεύει επίσης να προωθηθεί η βελτίωση των πρακτικών παρακολούθησης και επιβολής των κανόνων από τα κράτη μέλη και η βελτίωση των πρακτικών εργασίας στον κλάδο των οδικών μεταφορών.»
- 5 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στις οδικές μεταφορές «εμπορευμάτων, όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος των οχημάτων, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου, υπερβαίνει τους 3,5 τόνους».

6 Κατά το άρθρο 4, στοιχεία ε' και ζ', του ίδιου κανονισμού:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[...]

ε) “άλλη εργασία”: όλες οι δραστηριότητες που ορίζονται ως χρόνος εργασίας στο άρθρο 3 στοιχείο α) της οδηγίας 2002/15/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2002, για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών (ΕΕ 2002, L 80, σ. 35)] εκτός από την “οδήγηση”, καθώς και κάθε εργασία για τον ίδιο ή άλλον εργοδότη, εντός ή εκτός του τομέα των μεταφορών·

[...]

ζ) “περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης”: καθημερινή περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ο οδηγός μπορεί να διαθέτει ελεύθερα το χρόνο του και η οποία καλύπτει μια “κανονική περίοδο ημερήσιας ανάπαυσης” και μια “μειωμένη περίοδο ημερήσιας ανάπαυσης”:

- “κανονική περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης”: κάθε περίοδος ανάπαυσης χωρίς διακοπή, διάρκειας τουλάχιστον 11 ωρών. Εναλλακτικά, η κανονική περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης μπορεί να ληφθεί σε δύο περιόδους, η πρώτη εκ των οποίων πρέπει να διαρκεί τουλάχιστον 3 ώρες χωρίς διακοπή και η δεύτερη τουλάχιστον 9 ώρες χωρίς διακοπή,
- “μειωμένη περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης”: κάθε περίοδος ανάπαυσης μικρότερη των 11 ωρών, αλλά διάρκειας τουλάχιστον 9 ωρών».

7 Το άρθρο 6 του κανονισμού 561/2006, το οποίο καθορίζει την ανώτατη διάρκεια οδήγησης επί ημερήσιας και εβδομαδιαίας βάσης, καθώς και επί διαστήματος δύο διαδοχικών εβδομάδων, ορίζει στην παράγραφο 5 τα εξής:

«Ο οδηγός καταγράφει ως “άλλη εργασία” οποιονδήποτε χρόνο που περιγράφεται στο άρθρο 4 στοιχείο ε) καθώς και οποιονδήποτε χρόνο αναλώνεται για την οδήγηση ενός οχήματος που χρησιμοποιείται για επαγγελματικές δραστηριότητες εκτός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, [...]. Η καταγραφή αυτή γίνεται χειρογράφως σε φύλλο καταγραφής ή σε εκτυπωμένο αντίγραφο ή με το χέρι μέσω της συσκευής ελέγχου.»

8 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται οι στόχοι του άρθρου 1, κάθε κράτος μέλος μπορεί να χορηγεί εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 [τα οποία καθορίζουν τους κανόνες που εφαρμόζονται σχετικά με το πλήρωμα, τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης] και να καθιστά τις εξαιρέσεις αυτές αντικείμενο μεμονωμένων προϋποθέσεων στο έδαφός του ή κατόπιν συναίνεσης των ενδιαφερομένων κρατών, στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, στις μεταφορές με τα εξής οχήματα:

[...]

β) οχήματα που χρησιμοποιούνται ή μισθώνονται χωρίς οδηγό από γεωργικές, δενδροκηπευτικές, δασοκομικές, κτηνοτροφικές ή αλιευτικές επιχειρήσεις για μεταφορά εμπορευμάτων στο πλαίσιο της οικείας επιχειρηματικής δραστηριότητας σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης·

[...]».

Το ρουμανικό δίκαιο

- 9 Το άρθρο 2 του Ordonanța Guvernului nr. 37, privind stabilirea cadrului de aplicare a regulilor privind perioadele de conducere, pauzele și perioadele de odihnă ale conducătorilor auto și utilizarea aparatelor de înregistrare a activității acestora (κυβερνητικού διατάγματος αριθ. 37, περί καθορισμού του πλαισίου εφαρμογής των κανόνων σχετικά με τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης των οδηγών μηχανοκίνητων οχημάτων και τη χρήση συσκευών καταγραφής των δραστηριοτήτων τους), της 7ης Αυγούστου 2007 (*Monitorul Oficial al României*, αριθ. 565 της 16ης Αυγούστου 2007), ορίζει τα εξής:

«Οι μεταφορές οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως δ', στ' έως η' και ι' έως ιστ', του κανονισμού 561/2006 εξαιρούνται, στο έδαφος της Ρουμανίας, από την εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 10 Στις 2 Σεπτεμβρίου 2020, μηχανοκίνητο όχημα με προσαρτημένο ρυμουλκούμενο, το οποίο χρησιμοποιούσε η Pricoforest για τη μεταφορά ξυλείας, ελέγχθηκε από τους υπαλλήλους της ISCTR σε περιοχή ευρισκόμενη στη ρουμανική επικράτεια, σε απόσταση 130 περίπου χιλιομέτρων οδικώς από τη βάση της επιχείρησης.
- 11 Κατόπιν των ελέγχων που διενεργήθηκαν και της ανάλυσης των δεδομένων που ελήφθησαν από τον ταχογράφο που είναι εγκατεστημένος στο όχημα, διαπιστώθηκε, αφενός, ότι στο διάστημα από τις 05:15 στις 17 Αυγούστου 2020 έως τις 19:23 στις 18 Αυγούστου 2020 ο οδηγός είχε οδηγήσει επί 15 ώρες και 56 λεπτά, υπερβαίνοντας κατά 5 ώρες και 56 λεπτά τον μέγιστο ημερήσιο χρόνο οδήγησης των 10 ωρών που προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 561/2006. Κατά τη διάρκεια του ίδιου χρονικού διαστήματος, ο οδηγός είχε λάβει 6 ώρες και 48 λεπτά ως περίοδο ανάπαυσης, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 4, στοιχείο ζ', του κανονισμού έπρεπε να είχε συμπληρώσει περίοδο ημερήσιας ανάπαυσης διάρκειας τουλάχιστον 9 ωρών. Για την παράβαση αυτή επιβλήθηκε στην Pricoforest πρόστιμο 9 000 ρουμανικών λεί (RON) (περίπου 1 800 ευρώ) ή 4 500 RON (περίπου 900 ευρώ), σε περίπτωση εξόφλησης του προστίμου εντός προθεσμίας 15 ημερών.
- 12 Αφετέρου, οι υπάλληλοι της ISCTR διαπίστωσαν ότι στις 25 Αυγούστου 2020, μεταξύ 00:54 και 04:24, ο οδηγός του οχήματος είχε λάβει περίοδο ανάπαυσης 3 ωρών και 30 λεπτών, ενώ η περίοδος αυτή έπρεπε να είχε διάρκεια τουλάχιστον 9 ωρών, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού. Για την παράβαση αυτή επιβλήθηκε επίσης στην Pricoforest πρόστιμο ύψους 4 000 RON (περίπου 800 ευρώ) ή 2 000 RON (περίπου 400 ευρώ), σε περίπτωση εξόφλησης του προστίμου εντός προθεσμίας 15 ημερών.

- 13 Στις 25 Σεπτεμβρίου 2020, η Pricoforest άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της διαπιστωτικής πράξης παράβασης ή, επικουρικώς, την αντικατάσταση των επιβληθέντων προστίμων με προειδοποίηση. Χωρίς να αμφισβητεί τα στοιχεία που ελήφθησαν από τον ταχογράφο του ελεγχθέντος οχήματος, η Pricoforest ισχυρίζεται ότι οι καταγεγραμμένοι χρόνοι αφορούν μεταφορές εμπορευμάτων που πραγματοποιήθηκαν από όχημα που εμπίπτει στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 και ότι, δυνάμει του κυβερνητικού διατάγματος 37, της 7ης Αυγούστου 2007, οι εν λόγω μεταφορές εξαιρούνται από τους κανόνες σχετικά με τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης που προβλέπει ο κανονισμός. Επιπλέον, η Pricoforest εκτιμά ότι ο υπάλληλος που συνέταξε τη διαπιστωτική πράξη εξομοίωσε εσφαλμένως την έννοια της «ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης», κατά τη διάταξη αυτή, με την οδική απόσταση μεταξύ του τόπου όπου βρίσκεται η βάση της και του τόπου όπου ελέγχθηκε το όχημα.
- 14 Η ISCTR υποστηρίζει ότι η παρέκκλιση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 αφορά μόνον τις μεταφορές εμπορευμάτων που πραγματοποιούνται εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης. Δεδομένου όμως ότι ο επίμαχος στην υπόθεση της κύριας δίκης έλεγχος διενεργήθηκε σε απόσταση περίπου 130 χιλιομέτρων από τη βάση της Pricoforest, το ελεγχθέν όχημα δεν καλύπτεται πλέον από την παρέκκλιση αυτή και, ως εκ τούτου, οι κανόνες σχετικά με τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης που προβλέπει ο κανονισμός έχουν εφαρμογή στην περίπτωση του.
- 15 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, πρώτον, ως προς την ερμηνεία της έννοιας της «ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης», κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006. Μολονότι δέχεται ότι ο όρος «ακτίνα» αντιστοιχεί σε ευθεία γραμμή που χαράσσεται στον χάρτη με αφετηρία το κέντρο του κύκλου στο οποίο λαμβάνει χώρα μια πράξη, το αιτούν δικαστήριο φρονεί, εντούτοις, ότι οι επιδιωκόμενοι με τον κανονισμό σκοποί, οι οποίοι συνίστανται στη βελτίωση τόσο των κοινωνικών συνθηκών των εργαζομένων τους οποίους καλύπτει όσο και της οδικής ασφάλειας, δεν θα επιτυγχάνονταν αν, στο εσωτερικό ενός τέτοιου κύκλου, οι μεταφορές που πραγματοποιούνται σε μεγαλύτερη απόσταση απαλλάσσονταν από την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης.
- 16 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, εφόσον ένα όχημα που εμπίπτει στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 πραγματοποιεί συνήθως μεταφορές εμπορευμάτων όχι εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης, αλλά και πέραν της ακτίνας αυτής, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εξαιρούνται από την εφαρμογή των κανόνων που μνημονεύθηκαν στην προηγούμενη σκέψη όλες οι πραγματοποιούμενες μεταφορές ή, τουλάχιστον, οι μεταφορές που δεν υπερβαίνουν την ακτίνα των 100 χιλιομέτρων ή αν καμία από τις μεταφορές αυτές δεν απαλλάσσεται από την εφαρμογή των ως άνω κανόνων.
- 17 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι η εφαρμογή των επίμαχων κανόνων μόνο στις μεταφορές εμπορευμάτων που πραγματοποιούνται πέραν ακτίνας 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης καθιστά αδύνατο τον έλεγχο των περιόδων εβδομαδιαίας ανάπαυσης που ορίζει ο κανονισμός. Σημειώνει επίσης ότι ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 κατά την οποία όλες οι μεταφορές που πραγματοποιούνται από το ελεγχόμενο όχημα, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών που πραγματοποιούνται πέραν της ακτίνας των 100 χιλιομέτρων, εξαιρούνται από την εφαρμογή του κανονισμού θα συνεπαγόταν ότι η Pricoforest δεν διέπραξε τις παραβάσεις που της προσάπτονται στην υπόθεση της κύριας δίκης.

- 18 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Judecătoria Miercurea Ciuc (πρωτοδικείο Miercurea Ciuc, Ρουμανία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Κατ' ορθή ερμηνεία της έννοιας “ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων”, που περιέχεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, πρέπει μια ευθεία γραμμή που σχεδιάζεται στον χάρτη μεταξύ της βάσης της επιχείρησης και του προορισμού να είναι μικρότερη των 100 χιλιομέτρων ή πρέπει η πραγματική απόσταση που διένυσε το όχημα να είναι μικρότερη των 100 χιλιομέτρων;
- 2) Κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, στο πλαίσιο της εκτέλεσης μεταφορών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ανωτέρω διάταξη, εκ των οποίων ορισμένες μεταφορές λαμβάνουν χώρα σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης και άλλες υπερβαίνουν την ακτίνα αυτή, εντός χρονικού διαστήματος ενός μήνα, η εξαίρεση από την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, βάσει εθνικής διάταξης, κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, εφαρμόζεται σε όλες τις οικείες μεταφορές, μόνο σε εκείνες που εκτελούνται [χωρίς να] υπερβαίνουν την ακτίνα των 100 χιλιομέτρων ή σε καμία από αυτές;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

- 19 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν η έννοια της «ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης», κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, πρέπει να νοηθεί ως η ευθεία γραμμή που χαράσσεται στον χάρτη μεταξύ της βάσης της οικείας επιχείρησης και του προορισμού του οχήματος που αυτή χρησιμοποιεί για τη μεταφορά εμπορευμάτων στο πλαίσιο της επιχειρηματικής της δραστηριότητας ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά την οδική απόσταση που πράγματι διήνυσε το όχημα.
- 20 Από το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 προκύπτει ότι κάθε κράτος μέλος μπορεί να χορηγεί εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού αυτού και να τις εξαρτά από μεμονωμένες προϋποθέσεις στο έδαφός του, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται οι σκοποί του άρθρου 1 του κανονισμού. Οι εν λόγω εξαιρέσεις και προϋποθέσεις εφαρμόζονται στις μεταφορές εμπορευμάτων που πραγματοποιούνται με οχήματα τα οποία χρησιμοποιούνται ή μισθώνονται χωρίς οδηγό από γεωργικές, δενδροκηπευτικές, δασοκομικές, κτηνοτροφικές ή αλιευτικές επιχειρήσεις για μεταφορά εμπορευμάτων στο πλαίσιο της οικείας επιχειρηματικής δραστηριότητας σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης.
- 21 Ο όρος «ακτίνα» δεν ορίζεται στον κανονισμό 561/2006 και το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', δεν περιέχει καμία ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον ορισμό της έννοιας και του περιεχομένου του όρου αυτού.
- 22 Πάντως, από τις επιταγές τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας προκύπτει ότι μια τέτοια διάταξη πρέπει κανονικά να ερμηνεύεται αυτοτελώς και ομοιόμορφα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβανομένων υπόψη όχι μόνον του συνήθους νοήματος των όρων της στην καθημερινή γλώσσα, αλλά και του πλαισίου στο οποίο

εντάσσεται και του σκοπού τον οποίο επιδιώκει η επίμαχη ρύθμιση (πρβλ. απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, *The Software Incubator*, C-410/19, EU:C:2021:742, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 23 Στην κοινή γλώσσα, ο όρος «ακτίνα» σημαίνει το τμήμα, σε ευθεία γραμμή, που αντιστοιχεί στο ήμισυ της διαμέτρου ενός κύκλου και συνδέει το κέντρο του κύκλου με οποιοδήποτε σημείο της περιφέρειάς του.
- 24 Εξάλλου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 28 και 29 των προτάσεών του, όταν ο νομοθέτης της Ένωσης είχε τη βούληση, σε άλλη διάταξη του κανονισμού 561/2006 πλην του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', να αναφερθεί σε συγκεκριμένη απόσταση, που διανύεται ή πρόκειται να διανυθεί οδικώς, εκφράστηκε σαφώς προς αυτή την κατεύθυνση στο γράμμα της αντίστοιχης διάταξης. Τούτο ισχύει ιδίως όσον αφορά το άρθρο 3, στοιχείο α', και το άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχείο β', *in fine*, του κανονισμού.
- 25 Επομένως, η έννοια της «ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης», κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, πρέπει να νοηθεί ως ευθεία γραμμή που δεν υπερβαίνει τα 100 χιλιόμετρα και χαράσσεται στον χάρτη με αφετηρία την εν λόγω βάση την οποία και συνδέει με κάθε σημείο της κυκλικής γεωγραφικής ζώνης που την περιβάλλει. Επομένως, η έννοια αυτή δεν καλύπτει την οδική απόσταση που πράγματι διήνυσε το οικείο όχημα.
- 26 Δεδομένου ότι η ερμηνεία αυτή του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 απορρέει σαφώς από το γράμμα της διάταξης και από την οικονομία του κανονισμού, οι σκοποί που επιδιώκει ο κανονισμός, τους οποίους επικαλείται το αιτούν δικαστήριο και οι οποίοι συνίστανται στη βελτίωση τόσο των κοινωνικών συνθηκών των οικείων εργαζομένων όσο και της οδικής ασφάλειας, δεν δύνανται να οδηγήσουν σε διαφορετικό συμπέρασμα.
- 27 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έννοια της «ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης», κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, πρέπει να νοηθεί ως η ευθεία γραμμή που δεν υπερβαίνει τα 100 χιλιόμετρα και χαράσσεται στον χάρτη με αφετηρία την εν λόγω βάση την οποία και συνδέει με κάθε σημείο της κυκλικής γεωγραφικής ζώνης που την περιβάλλει.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

- 28 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 έχει την έννοια ότι, όταν κράτος μέλος έχει χορηγήσει βάσει της διάταξης αυτής εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού, οι οποίες εφαρμόζονται στις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται με τα οχήματα που μνημονεύονται στην ως άνω διάταξη, και όταν τα εν λόγω οχήματα εκτελούν μεταφορές όχι μόνον εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης, αλλά και πέραν της ακτίνας αυτής, η χρήση αυτή των οχημάτων καθιστά τις επίμαχες εξαιρέσεις εφαρμοστέες σε όλες τις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται με τα ίδια οχήματα, είτε εκτελούνται πέραν είτε εντός της ακτίνας αυτής, ή, αντιθέτως, αποκλείει την εφαρμογή των εξαιρέσεων σε όλες τις ως άνω μεταφορές.

- 29 Από το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 προκύπτει ότι οι εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού αυτού, τα οποία καθορίζουν τους κανόνες που εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στον χρόνο οδήγησης, στα διαλείμματα και στις περιόδους ανάπαυσης του οδηγού, εξαιρέσεις τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν δυνάμει της ίδια διάταξης, εφαρμόζονται στις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται από τα οχήματα που μνημονεύονται σε αυτήν εφόσον πληρούνται οι εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις, οι οποίες υπομνήσθηκαν στη σκέψη 20 της παρούσας απόφασης.
- 30 Οι εξαιρέσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται στενά και το περιεχόμενό τους πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των σκοπών του κανονισμού 561/2006 (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 2019, ΝΚ, C-231/18, EU:C:2019:103, σκέψη 21, και της 21ης Νοεμβρίου 2019, Deutsche Post κ.λπ., C-203/18 και C-374/18, EU:C:2019:999, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επομένως, το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπον ώστε τα αποτελέσματά του να εκτείνονται πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των συμφερόντων τα οποία η διάταξη αυτή σκοπεύει να κατοχυρώσει (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, A. Karuse, C-222/12, EU:C:2014:142, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 31 Επομένως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 62 και 63 των προτάσεών του, το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν τα οικεία οχήματα εκτελούν μεταφορές εμπορευμάτων τόσο εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης όσο και πέραν της ακτίνας αυτής, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται από τα οχήματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υπερβαίνουν την εν λόγω ακτίνα. Κατά συνέπεια, επί των τελευταίων αυτών μεταφορών δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού.
- 32 Αντιθέτως, ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 κατά την οποία, όταν τα οικεία οχήματα εκτελούν μεταφορές εμπορευμάτων τόσο εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης όσο και πέραν της ακτίνας αυτής, οι εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε καμία από τις εν λόγω μεταφορές θα καθιστούσε τη διάταξη αυτή άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας.
- 33 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κανονισμού 561/2006 επιβάλλει στον οδηγό να καταγράφει ως «άλλη εργασία», μεταξύ άλλων, «οποιοδήποτε χρόνο αναλώνεται για την οδήγηση ενός οχήματος που χρησιμοποιείται για επαγγελματικές δραστηριότητες εκτός του πεδίου εφαρμογής του [κανονισμού αυτού]». Πράγματι, οι περίοδοι οδήγησης που καταγράφονται, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ως «άλλη εργασία» συνιστούν περιόδους πραγματικής δραστηριότητας του οδηγού, κατά τις οποίες δεν διαθέτει ελεύθερα τον χρόνο του και οι οποίες, καθόσον επιδρούν στην κατάσταση κόπωσης, μπορούν να επηρεάσουν την οδήγησή του (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2001, Skills Motor Coaches κ.λπ., C-297/99, EU:C:2001:37, σκέψεις 36 έως 39).
- 34 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 80 των προτάσεών του, για τις περιπτώσεις χρήσης οχήματος κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 όχι μόνον εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης, αλλά και πέραν της ακτίνας αυτής, η εν λόγω υποχρέωση καταγραφής παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τη δυνατότητα να ελέγξουν αν ο χρόνος οδήγησης, ο οποίος καταγράφηκε σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κανονισμού ως «άλλη εργασία», αντιστοιχεί σε οδικές μεταφορές που

καλύπτονται από τις εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9, οι οποίες χορηγούνται βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού. Ως εκ τούτου, οι εθνικές αρχές είναι σε θέση να ελέγξουν αν, όσον αφορά τις μεταφορές που εκτελούνται από το ελεγχόμενο όχημα και οι οποίες δεν καλύπτονται από τέτοιες εξαιρέσεις, τηρήθηκαν οι κανόνες σχετικά με τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης που απορρέουν από τα άρθρα 5 έως 9.

- 35 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006 έχει την έννοια ότι, όταν κράτος μέλος έχει χορηγήσει βάσει της διάταξης αυτής εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού, οι οποίες εφαρμόζονται στις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται με τα οχήματα που μνημονεύονται στην ως άνω διάταξη, και όταν τα εν λόγω οχήματα εκτελούν μεταφορές όχι μόνον εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης, αλλά και πέραν της ακτίνας αυτής, οι ως άνω εξαιρέσεις εφαρμόζονται αποκλειστικά στις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται από τα οχήματα που δεν υπερβαίνουν την εν λόγω ακτίνα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Η έννοια της «ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης», κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 και (ΕΚ) αριθ. 2135/98 του Συμβουλίου καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1054 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2020, πρέπει να νοηθεί ως η ευθεία γραμμή που δεν υπερβαίνει τα 100 χιλιόμετρα και χαράσσεται στον χάρτη με αφετηρία την εν λόγω βάση την οποία και συνδέει με κάθε σημείο της κυκλικής γεωγραφικής ζώνης που την περιβάλλει.
- 2) Το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 561/2006, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2020/1054, έχει την έννοια ότι, όταν κράτος μέλος έχει χορηγήσει βάσει της διάταξης αυτής εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού, οι οποίες εφαρμόζονται στις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται με τα οχήματα που μνημονεύονται στην ως άνω διάταξη, και όταν τα εν λόγω οχήματα εκτελούν μεταφορές όχι μόνον εντός ακτίνας έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της οικείας επιχείρησης, αλλά και πέραν της ακτίνας αυτής, οι ως άνω εξαιρέσεις εφαρμόζονται αποκλειστικά στις μεταφορές εμπορευμάτων που εκτελούνται από τα οχήματα που δεν υπερβαίνουν την εν λόγω ακτίνα.

(υπογραφές)